
VASTUVÕETUD TEKSTID

P9_TA(2021)0275

Konkurentsipoliitika 2020. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2021. aasta resolutsioon konkurentsipoliitika 2020. aasta aruande kohta (2020/2223(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 101–109,
- võttes arvesse komisjoni asjakohaseid eeskirju, suuniseid, resolutsioone, avalikke konsultatsioone, teatise ja dokumente konkurentsi teemal,
- võttes arvesse komisjoni 9. juuli 2020. aasta teatist „2019. aasta konkurentsipoliitika aruanne“ (COM(2020)0302) ning selle täienduseks samal kuupäeval avaldatud komisjoni talituste töödokumenti,
- võttes arvesse oma 18. juuni 2020. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),
- võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2020. aasta, 4. aprilli 2020. aasta, 13. mai 2020. aasta ja 2. juuli 2020. aasta teatise praeguses COVID-19 puhangus majanduse toetamiseks võetavate riigiabi meetmete ajutise raamistiku kohta ning nende hilisemaid muudatusi²,
- võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2020. aasta teatist suuniste kohta, mis käsitlevad teatavaid riigiabi meetmeid kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemis pärast 2021. aastat (C(2020)6400),
- võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2020. aasta valget raamatut, milles käsitletakse võrdsete võimaluste loomist välisriigi subsidiumide osas (COM(2020)0253),
- võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2020. aasta otsust vabastada Google tingimuslikult kahtlustest Fitbiti omandamise asjas,

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0158.

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 24/2020 „Komisjoni ELi ühinemiskontroll ja monopolidevastased menetlused: turujärelevalvet tuleb laiendada“¹,
- võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 16. septembri 2020. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus,
- võttes arvesse volinikukandidaat Margrethe Vestageri kirjalikke ja suulisi vastuseid Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2019. aasta kuulamisel,
- võttes arvesse Euroopa konkurentsivõrgustiku 23. märtsi 2020. aasta ühisavaldust konkurentsivõrgustiku kohaldamise kohta koroonakriisi ajal²,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni kõrgetasemelise eksperdirühma 4. aprilli 2019. aasta aruannet konkurentsipoliitika kohta digitaalajastul³,
- võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2019. aasta järeldusi töökohtade, majanduskasvu ja konkurentsivõime kohta,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 1. ja 2. oktoobri 2020. aasta erakorralise kohtumise järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 2. detsembri 2020. aasta teatist sidusrühmadele Ühendkuningriigi EList väljaastumise ning ELi reeglite kohta konkurentsivõime valdkonnas ja komisjoni 18. jaanuari 2021. aasta teatist sidusrühmadele Ühendkuningriigi EList väljaastumise ning ELi reeglite kohta riigiabi valdkonnas,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi majandus-, teadus- ja elukvaliteedi poliitika osakonna 2020. aasta detsembris valminud uuringut „Riigiabi mõju konkurentsile ja konkurentsivõimele COVID-19 pandeemia ajal: esialgne hinnang“⁴,
- võttes arvesse USA Kongressi esindajatekoja õiguskomisjoni konkurentsiküsimuste allkomisjoni 6. oktoobri 2020. aasta aruannet „*Investigation of Competition in the Digital Marketplace: Majority Staff Report and Recommendations*“⁴ (Uuring konkurentsivõime kohta digitaalsel turul: esindajatekoja enamuse aruanne ja soovitus),
- võttes arvesse Ühendkuningriigi konkurentsivõime- ja turuameti (CMA) 19. jaanuari 2021. aasta uuringut „*Algorithms: How they can reduce competition and harm consumers*“ (Algoritmid: kuidas need võivad konkurentsivõimet vähendada ja tarbijaid kahjustada),
- võttes arvesse ELi 2030. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi, mille ELi liidrid kiitsid heaks 2020. aasta detsembris,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“

---

¹ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_ET.pdf

² https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

³ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

⁴ <https://int.nyt.com/data/documenttools/house-antitrust-report-on-big-tech/b2ec22cf340e1af1/full.pdf>

(COM(2019)0640),

- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
  - võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0168/2021),
- A. arvestades, et tarbijatele on kasulikud toimiva konkurentsiga turud, eriti kui need toovad kaasa õiglased hinnad ja laiema kvaliteetsete toodete valiku; arvestades, et ELi konkurentsipoliitika eesmärk on säilitada vaba, ausa ja toimiva konkurentsiga avatud turumajandus, mis soodustab ressurside tõhusat jaotumist ja innovatsiooni edendamist, ning seda silmas pidades pööratakse siin kõigi ELi kodanike huvides erilist tähelepanu VKEde vajadustele ja võrdsete tingimuste loomisele; arvestades, et see põhieesmärk jääb oluliseks ka kriisitingimustes;
- B. arvestades, et komisjon reageeris COVID-19 kriisi puhkemisele kiiresti, võttes Euroopa majanduses ilmnunud tõsiste häirete leevendamiseks vastu spetsiaalsed ajutised konkurentsieeskirjad;
- C. arvestades, et pandeemiaaegseid erakorralisi ja ajutisi meetmeid ei tohiks rakendada konkurentsi takistaval viisil ning majanduslikult halvas olukorras olevad äriühingud ei tohiks neid ära kasutada lisaabi saamiseks ilma vajalikke ja tulemuslikke ümberstruktureerimiskavasid omamata;
- D. arvestades, et abi tuleks kavandada ja anda majanduslikult, sotsiaalselt ja ökoloogiliselt vastutustundlikul viisil; arvestades, et pikemas perspektiivis tuleks konkurentsipoliitika abil tõhusalt käsitleda sotsiaal-, digi- ja keskkonnaprobleeme ning see peab olema igati kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe prioriteetide ja Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkidega;
- E. arvestades, et liidu konkurentsieeskirjade arukas ühitamine liidu tööstus-, keskkonna-, digivaldkonna, sotsiaal- ja rahvusvahelise kaubanduse poliitikaga on oluline kõigile sektoritele võrdsete tingimuste tagamiseks, vastupidavate väärtusahelate tugevdamiseks ning töökohtade loomise ja ülemaailmse konkurentsivõime ergutamiseks, ning soodustab VKE-sõbraliku ärikeskkonna kujunemist;
- F. arvestades, et liikmesriikidevaheline ebaaus konkurents takistab ühtse turu nõuetekohast toimimist;
- G. arvestades, et komisjon analüüsib praegu konkurentsipoliitika jõustamise tulemuslikkust, sealhulgas monopolidevastast õigusraamistikku ning mitmeid riigiabi eeskirju ja suuniseid, hindab ühinemiskontrolli reeglistikku ja tegeleb turu mõistet käsitleva teatise läbivaatamisega;
- H. arvestades, et teatavatest ELi piirkondadest pärit toodete majanduslik boikoteerimine kujutab endast konkurentsieeskirjade tõsist rikkumist ja sellele peab tulemuslikult reageerima;

- I. arvestades, et aina keerulisemaks muutuv konkureerimine suurte, tugevalt subsideeritud majandustega, näiteks Hiinaga, nõuab kolmandate riikide ettevõtete konkureerivate ELi ettevõtete tugevdamist;
- J. arvestades, et kauplemis- ja kliiringutoimingute avatud turuarhitektuur, mis võimaldab turutaristute vahelist reaalsel konkurentsi, on ELi kapitaliturgude vastupanuvõime säilitamise ja tugevdamise, turupõhise innovatsiooni stimuleerimise ning seeläbi pensionäridele, ettevõtetele ja investoritele paremate tulemuste pakkumise alus; arvestades, et vajadust avatud turustruktuuri järele tuleb tasakaalustada finantsstabiilsuse kaalutlustega;
- K. arvestades, et enamiku tarbijate internetiühendus piirdub hämmastavalt piiratud arvu digitaalsete ökosüsteemide ja suurte platvormidega; arvestades, et COVID-19 pandeemia on kiirendanud digitaliseerumist ning see toob kaasa uusi probleeme konkurentsipoliitika tulemuslikkuse osas, eelkõige seoses monopolidevastaste eeskirjadega, millesse siiani ei ole lubatud ennetavalt sekkuda;
- L. arvestades, et andmetega seotud skandaalid, uurimised ja tõendid on näidanud, kuidas isikuandmeid sageli liigselt kogutakse ja talletatakse, kuidas platvormid neid kasutavad ja kolmandatele isikutele müüvad ning kuidas turgu valitsevad tehnoloogiaettevõtted ja platvormid on hakanud tarbijaid internetis süstemaatiliselt jälgima;
- M. arvestades, et mõned ettevõtjad kasutavad ära oma kahetise trolli platvormide ja tarnijatena ja kuritarvitavad seda konkurentidele ebaõiglaste tingimuste kehtestamiseks;
- N. arvestades, et analüütikute prognooside¹ kohaselt koondub 2021. aastaks 61 % kogu digitaalsest reklaamitegevusest Amazoni, Facebooki ja Alphabet Inc.-i (Google) kätte, mis tähendab nende turuosa kahekordistumist 2015. aastaga võrreldes; arvestades, et Facebook ja Alphabet Inc. (Google) teenivad vastavalt 98,53 % ja 83,3 % oma tuludest digireklaamist²;
- O. arvestades, et konkurentsiasutuste trahvid ei ole sageli suurtele tehnoloogiaettevõtetele pidurdavat mõju avaldanud, kuna neid loetakse lihtsalt äritegevuse kuludeks;
- P. arvestades, et monopolidevastased vahendid tuleks muuta piisavaks, et tulla toime kiiresti muutuvate digitaal- ja tehnoloogiaturgude uute oludega;
- Q. arvestades, et finantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja tehnoloogiaettevõtetele on vaja tagada võrdsed tingimused, et kõik ettevõtted saaksid konkureerida võrdsetel alustel vastavalt põhimõttele „sama risk, sama tegevus, sama õigusraamistik“;
- R. arvestades, et algoritmid võivad oluliselt tõhusust suurendada ning lubada ettevõtetel tarbijatele paremaid tooteid ja teenuseid pakkuda; arvestades, et samas võib algoritmide tahtlik või tahtmatu väärkasutamine tarbijaid ja konkurentsi kahjustada;

---

¹ GroupM Worldwide, Inc., *This Year Next Year: The End-Of-Year Forecasts December 2020* (Käesolev ja järgmine aasta: aastalõpuprognoosid detsembris 2020), <https://www.groupm.com/this-year-next-year-global-end-of-year-forecast-2020/>

² Statista dossier on Google, Amazon, Facebook, Apple, and Microsoft (GAFAM), Article (2020), <https://www.statista.com/study/47704/google-apple-facebook-amazon-microsoft-gafam/>

- S. arvestades, et ELi konkurentsi- ja riigiabieskirjad peaksid olema kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe, ELi digistrateegia, Euroopa sotsiaalõiguste samba ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidega ning võiksid neile märkimisväärselt kaasa aidata; arvestades, et ELi riigiabi juhtumites ei viidata pea üldse sellistele ELi laiematele poliitikaeesmärkidele;

Üldised kaalutlused

1. rõhutab, et konkurentsipoliitika, mille eesmärk on tagada võrdsed tingimused kõigis sektorites, edendada innovatsiooni ja anda tarbijatele rohkem ja kvaliteetsemad valikuid, on ühtse turu nõuetekohase toimimise tagamiseks otsustava tähtsusega;
2. väljendab muret Euroopa ettevõtluse üha suurema kontsentreerumise pärast; märgib sellega seoses, et ajavahemikul 2001–2012 kasvas 10 Euroopa riigi 10 % suurimate ettevõtete müükide osakaal keskmiselt 2–3 % võrra; hoiatab, et seda tõusu täheldatakse nii töötlevas tööstuses kui ka muude kui finantsteenuste puhul ning see ei ole tingitud tugevalt digitaliseeritud sektoritest; juhib tähelepanu sellele, et ettevõtluse kasvav kontsentreerumine tõstab kasumimarginaale, mida seostatakse suuremate kasumitega Euroopa tarbijate arvelt;
3. on veendunud, et ELi konkurentsieskirjade range ja erapooletu jõustamine sõltumatute konkurentsiasutuste poolt on otsustava tähtsusega siseturul ja rahvusvahelisel tasandil tegutsevate Euroopa ettevõtjate, eriti VKEde jaoks, ning võib anda olulise panuse selliste peamiste poliitiliste prioriteetide saavutamisse nagu süvendatud ja õiglasem siseturg, ühendatud digitaalne ühtne turg, liidu ülemaailmne konkurentsivõime ning sotsiaalse ebavõrdsuse ja kliimakriisi leevendamine, ning toetada keskkonnastandardite, sotsiaalküsimuste, kliimapoliitika ja tarbijakaitsesega seotud Euroopa väärtusi; rõhutab samas ka hoolikalt doseeritud paindlikkuse tähtsust kriisitingimustes;
4. tervitab konkurentsioiguse ja Euroopa roheline kokkuleppe teemalisi konsultatsioone kui sammu suurema poliitilise ühtekuuluvuse suunas; palub komisjonil esitada konkurentsi- ja riigiabieskirjade läbivaatamise tervikliku ja tulevikku suunatud tegevuskava;
5. on seisukohal, et äriühingutele ühtsel turul ja maailmaturul võrdsete tingimuste tagamine, millel on keskne tähtsus eelkõige VKEde jaoks ning inimväärsed ja kestlike töökohtade loomiseks nii ELis kui ka kolmandates riikides, sõltub ka otsustavast ja tulemuslikust võitlusest sotsiaalse, keskkonnavalase ja maksundusliku dumpingu vastu; kutsub sellega seoses komisjoni üles intensiivistama kohustusliku inimõiguste ja keskkonna hoolsuskohustuse vahendi jaoks õigusliku raamistiku loomist;
6. toonitab, et hargmaiste ettevõtete agressiivsed ja kahjulikud maksutavad ning suurte ettevõtetele antavad maksusoodustused võivad lämmatada innovatsiooni ja ohustada vaba konkurentsi turgudel, eriti Euroopa majanduse selgroogu moodustavate VKEde puhul;
7. rõhutab Euroopa konkurentsivõrgustiku tähtsust riiklike konkurentsiasutuste ja Euroopa Komisjoni vahelise koostöö toetamisel eesmärgiga edendada ühtsel turul ausat konkurentsi tõhusama jõustamise ja parimate tavade jagamise teel;
8. soovib struktureeritud dialoogi komisjoni konkurentsiküsimustega tegeleva juhtiva

asepresidendiga ja toetab komisjoni tegevust tiheda koostöö säilitamiseks parlamendi pädeva komisjoni liikmetega; peab komisjoni iga-aastast konkurentsipoliitika aruannet demokraatliku kontrolli seisukohast hädavajalikuks; tuleb meelde, et viimastel aastatel on Euroopa Parlament seadusandliku tavamenetluse kaudu olnud kaasatud konkurentsieeskirjade raamistiku kujundamisse; nõuab kindlalt, et Euroopa Parlamendil peab olema konkurentsieeskirjade raamistiku kujundamisel kaasotsustamisõigus;

9. palub komisjonil kasutada oma mõjujõudu, et tuua välja valitsuste rakendatud hinnakontrollimeetmete riskid, sealhulgas hinnasignaalide moonutamisega seotud riskid, mis võivad soodustada tootmist ja vähendada uute osalejate jaoks puudujääkide kõrvaldamiseks turule tuleku stiimuleid;
10. märgib murega, et komisjoni hinnangul ei ole mõned liikmesriigid tulemuslikult rakendanud direktiivi ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes¹, ning see kahjustab väga tugevalt tarbijaid ja ausat konkurentsi; kutsub komisjoni üles uurima eelkõige pangandussektori tarbijalepingutes kasutatavaid ebaõiglasi klausleid ja tavasid ning tagama nimetatud direktiivi kiire ja tulemusliku rakendamise, kasutades selleks kõiki olemasolevaid vahendeid;
11. tunnistab, et komisjoni konkurentsi peadirektoraadi (DG COMP) ressursid tuleks viia vastavusse asutuse töökoormuse ja erinevate ülesannetega; leiab, et koostöös käitumisökonomistide, algoritmispetsialistide, inseneride ja andmeteadlastega on vaja tagada eriteadmised digiprobleemide ja veebiplatvormide tavade kohta; palub komisjonil teavitada Euroopa Parlamenti inimressursside jaotamisest riigiabi kontrolli, ühinemiste kontrolli ja konkurentsi soodustamise vahel;

Poliitikameetmed COVID-19 puhangu leevendamiseks

12. kiidab heaks enneolematu COVID-19 kriisiga seotud arengutele reageerimiseks koostatud riigiabi meetmete ajutise raamistiku ja seda laiendavate ning selle kestust pikendavate muudatuste vastuvõtmise, et võimaldada liikmesriikidel pandeemia ajal ettevõtteid toetada; toetab erakorraliste meetmete säilitamist seni, kuni epidemioloogiline olukord seda nõuab, kuid toonitab, et raamistik on ajutine abivahend; rõhutab, et tulemusliku konkurentsi taastamine keskpikas kuni pikas perspektiivis on tähtis kiire ja järjepidava taastumise tagamiseks; rõhutab, et majanduse elavnedes peaksid toetusmeetmed muutuma sihipärasemaks; märgib, et liikmesriikide eelarvepoliitiline manööverdamisruum riigiabi andmiseks on väga erinev;
13. tunnistab komisjoni teatist ajutise raamistiku kohta ettevõtluskoostööga seotud konkurentsiprobleemide hindamiseks vastusena praegusest COVID-19 puhangust tulenevatele pakilistele vajadustele; on seisukohal, et konkurentsieeskirjade osas suuniste ja toe pakkumine hõlbustab COVID-19 kriisi ületamiseks vajalikku koostööd ja on seega tarbijatele kasulik;
14. märgib, et ajutine raamistik hõlmab teatavaid tingimusi teatavat liiki riigiabimeetmete, näiteks rekapiitaliseerimise korral; tunneb sellega seoses heameelt selliste tingimuste üle nagu dividendide jaotamise, boonuste maksmise ja aktsiate tagasiostmise keelud; kahetseb samas, et selliseid tingimusi ei kehtestatud muudele riigiabimeetmetele; kutsub

---

¹ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

komisjoni üles kehtestama ajutises raamistikus sellised tingimused kõigile riigiabi meetmetele, sealhulgas eelkõige rekapiitaliseerimismeetmetele, mida liikmesriigid peaksid käsitlema üksnes viimase abinõuna, kuna need võivad siseturгу tugevalt moonutada;

15. toetab otsustavalt mõjusaid meetmeid COVID-19 vastaste vaktsiinide puuduse kõrvaldamiseks, eelkõige madala ja keskmise sissetulekuga riikides, ning toetab seetõttu komisjoni ja liikmesriikide püüdeid sundida kolmandaid riike tühistama kehtivaid ekspordikeelde ja kiirendama vaktsiinide annetamist; lisaks kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema veelgi enam, et toetada tehnosiiret ja intellektuaalomandi õiguste vabatahtlikku litsentimist maailma elanikkonna endeemiliste või pandeemiliste nakkushaiguste ravi eesmärgil;
16. rõhutab, et komisjoni meetmed, mille eesmärk on kaotada monopoolse ja turgu valitseva seisundini viivad tingimused ning piirata ettevõtete avaliku sektori vahenditest rahastamist, mis võiks sellised tingimused luua, ei lahenda süsteemse ja struktuurse ebavõrdsuse probleemi, mis mõjutab Euroopa saartel ja äärepoolseimates piirkondades asuvate ja sealt tegutsevate ettevõtete konkurentsivõimet;
17. rõhutab poliitikavaldkondade sidususe tähtsust ja seda, et mistahes abi antaks ainult ettevõtetele, kelle jaoks on pandeemia toonud kaasa otsesed finantstagajärjed; nõuab lisaks tungivalt, et ettevõtetele, kes kasutavad maksude vältimiseks väljaspool ELi asuvaid maksuparadiise, keelataks juurdepääs riigiabile või rahalisele toetusele, kui nad ei kohustu oma käitumist muutma;
18. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles käivitama COVID-19 järgse paremini suunatud riigiabi tegevuskava, et edendada konkurentsivõimet ja kaitsta töökohti; teeb ettepaneku, et see tegevuskava võiks sisaldada turu killustumise ja ebavõrdsetest tingimustest põhjustatud turumoonutuste vastaseid meetmeid, analüüsi, mis käsitleb riigiabi mõju siseturule, ning selgeid suuniseid selle kohta, kuidas kõige paremini kasutada konkurentsipoliitika vahendeid majanduse elavdamise soodustamiseks; lisaks nõuab tungivalt, et komisjon edaspidi tulevaste riigiabi andmise tingimuste seadmisel integreeriks tööstus-, digi- ja keskkonnastrateegia;
19. kinnitab, et esmatähtis on tagada riigiabi eeskirjade range ja erapooletu jõustamine, seda ka tulevaste panganduskriiside lahendamisel; palub, et komisjon kriisiohjeraamistiku läbivaatamisel, sealhulgas hiljutisi juhtumeid arvestades, kiiresti uuriks likvideerimistoetusena antava riigiabi eeskirjade ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi¹ kohase kriisilahenduskorra vahelisi vastuolusid ning muudaks oma 30. juuli 2013. aasta pangandusteatis², võttes arvesse vajadust kaitsta maksumaksjaid ja hoiustajaid pankade päästmise koormuse eest;

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

² Komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. augustist 2013 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes (ELT C 216, 30.7.2013, lk 1).

20. märgib, et ELi konkurents- ja riigiabieskirju ei tohiks vaadelda raha-, kaubandus- ja eelarvepoliitikast sõltumatuna; nõuab, et võetaks arvesse konkurentsimoonusi, mis võivad tuleneda Euroopa Keskpanga ettevõtlussektori võlakirjaostudest; rõhutab sellega seoses riigiabi valikulisuse põhimõtet ja Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõiget 3, mis sisaldab nn lojaalsuse põhimõtet;
21. kutsub komisjoni üles tagama ja jälgima COVID-19 kriisiabi erinevate ELi rahastamismeetmete nõuetekohast kasutamist ja jaotamist, muu hulgas taaste- ja vastupidavusrahastu alla kuuluvate liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, mis peaksid olema kooskõlas ELi konkurents- ja riigiabieskirjadega, ei tohi põhjustada konkurentsimoonusi ning mida tuleb kohaldada võrdselt kõigi ettevõtjate suhtes, eelkõige sellistes elutähtsates sektorites nagu telekommunikatsioon, energeetika ja transport; nõuab tungivalt, et komisjon teeks järelevalvet kõigi selliste võimalike konkurentsimoonuside üle; rõhutab, et riigiabi ei tohiks anda ettevõtetele, kes olid enne COVID-19 kriisi ebatõhusad ja struktuurselt kahjumis, samuti ei tohiks soodustada monopolistlike struktuuride kujunemist;

Globaalne mõõde

22. rõhutab, kui tähtis on üha intensiivistuv struktuurne ülemaailmne dialoog ja koostöö konkurentsipoliitika jõustamisel ning ausa konkurentsiga ühtse käsitluse ümberkujundamisel;
23. toetab komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste aktiivset osalemist rahvusvahelises konkurentsivõrgustikus (ICN) ning nõuab tungivalt Euroopa Parlamendi tihedamat kaasamist ICNi ja OECD asjaomaste töörühmade ja eksperdirühmade tegevusse;
24. toetab komisjoni strateegiat eesmärgiga kõrvaldada negatiivne mõju, mida põhjustab ELi-väliste riikide ühepoolsete sanktsioonide ebaseaduslik eksterritoriaalne kohaldamine ELi ettevõtjate suhtes; tervitab sellega seoses komisjoni 19. jaanuari 2021. aasta teatist „Euroopa majandus- ja finantssüsteem: avatuse, tugevuse ja vastupidavuse edendamine“ (COM(2021)0032);
25. rõhutab, et konkurentsipoliitika valdkonnas kolmandate riikidega sõlmitavad sihtotstarbelised koostöölepingud võivad aidata oluliselt tõsta konkurentsipoliitika tulemuslikkust, ning kutsub komisjoni üles püüdma sõlmida rohkem selliseid sihtotstarbelisi konkurentsikokkuleppeid, et võimaldada tõhusamat teabevahetust konkurentsiasutuste vahel; tuleb lisaks meelde, et EL peab tagama oma rahvusvaheliste partneritega riigiabi, riigihangete ja investeringupoliitika valdkonnas võrdsed võimalused ja vastastikkuse; palub, et komisjon tõhustaks tulevastes kaubandus- ja investeerimislepingutes riigiabi käsitlevaid peatükke;
26. kutsub komisjoni üles pöörama tähelepanu välisriikide riigiettevõtete rollile, mida nende valitsused toetavad ja subsideerivad viisil, mida ELi ühtse turu eeskirjad ei luba ELi üksuste puhul; väljendab muret välisettevõtjate riiklikult rahastatud konkurentsimoonusite tegevuse pärast Euroopa ettevõtete omandamisel, eriti selliste ettevõtete, kes tegutsevad innovatiivsete või strateegiliste tehnoloogiate valdkonnas, kes on seotud Euroopa rohelise kokkuleppega või keda COVID-19 pandeemia on nõrgestanud;
27. väljendab heameelt määruse (EL) 2019/452 (millega luuakse liitu tehtavate välismaiste

otseinvesteeringute taustauuringute raamistik)¹ jõustumise kui ettevalmistava meetme üle ning komisjoni valge raamatu üle, milles käsitletakse välismaiste subsiidiumidega seotud tingimuste võrdsustamist; täheldab välisriikide osalejate jätkuvaid püüdlusi võtta üle Euroopa ettevõtted ning hoiatab, et siin tuleb kiiresti tegutseda; ootab seepärast komisjoni valmivat seadusandlikku ettepanekut, milles käsitletakse välismaistest subsiidiumidest tingitud siseturu moonutusi;

28. on seisukohal, et ELi ettevõtted peaksid saama maailmaturgudel võrdsetel alustel konkureerida; kutsub seetõttu komisjoni üles kohandama oma konkurents- ja riigiabioliitikat selliselt, et edendada tõsist tööstusarengut; juhib tähelepanu sellele, et arukas tööstuspoliitika võib aidata ressursse teatud põhisektoritele ümber jaotada ilma konkurentsiga moonutamata, ning sellega pikemas perspektiivis panna aluse vastupidavale ja kestlikule majandusele; on seisukohal, et liit ja liikmesriigid peavad tugevdama ELi sihipärase poliitika, investeeringute ja konkurentsipoliitika vahelist sünergiat, et tõhustada töökohtade loomist ja vastupidavaid väärtusahelaid selleks, et saavutada ELi sõltumatus teatavates strateegilise tähtsusega sektorites, säilitades samal ajal avatud majanduse;
29. nõuab, et ELi ettevõtjad investeeriksid jõuliselt teadus- ja arendustegevusse, et tagada tootjatele ELi sees ja selle piiride taga võrdsed tingimused, saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid (sealhulgas minna üle vähese CO₂ heitega tootmisviisidele) ning toetada ELi ettevõtete konkurentsivõimet kolmandate riikide konkurentide suhtes, kelle tootmisprotsesside suhtes ei kehti ELi tasandil määratletutega samaväärsed kriteeriumid; sellega seoses palub ka, et komisjon kaaluks suurema toetuse andmist teadusuuringutele ja innovatsioonile ning keskkonnale või kogu energiasüsteemile positiivset välismõju avaldavatele tehnoloogiatele;
30. kutsub komisjoni üles selgitama välja strateegilised sõltuvused, eelkõige tundlikes tööstuslikes ökosüsteemides, ning pakkuma välja meetmeid sõltuvuse vähendamiseks, sealhulgas mitmekesistades tootmis- ja tarneahelaid, soodustades tootmist ja investeeringuid Euroopas ning tagades strateegilise varude loomise; rõhutab sellega seoses üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide (*Important Projects of Common European Interest*, IPCEI) olulisust murrangulistesse tehnoloogiatesse investeerimise seisukohalt; kutsub komisjoni üles seoses üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide teatise eelseisva läbivaatamisega veelgi edendama IPCEI-projekte, selgitama nende valimise reegleid, muutma ja lihtsustama mõningaid rakenduskriteeriume ja -nõudeid ning kaaluma nende ELi poolse kaasrahastamise lihtsustamist, et hõlbustada väiksemate liikmesriikide partnerite osalemist ja tagada, et väiksemad tööstusuuringuprojektid saaksid hõlpsamini toetust;
31. toetab kolmandate riikide ettevõtjate põhjaliku riigiabi kontrolli lisamist ELi konkurentsieeskirjadesse, rõhutades samas, et liit peaks jääma avatuks välismaistele otseinvesteeringutele, mis on kooskõlas tema õigusraamistikuga, järgivad Euroopa sotsiaal- ja keskkonnastandardeid ega tekita konkurentsimoontusi; kordab sellega seoses oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele, et seni kuni kaalutakse piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi ettepanekut, võetaks vastu tõhustatud kaubanduse kaitsevahendid, et võidelda ebaausate kaubandustavade vastu ja

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik (ELT L 79 I, 21.3.2019, lk 1).

kaitsta eelkõige tööstussektorite konkurentsivõimet; rõhutab seejuures, et konkurentsipoliitika alaseid otsuseid ei tohiks kasutada protektsionistliku meetmena, ning nõuab, et sellega seoses analüüsitaks ELi riigiabi eeskirjade ülekanduvat mõju madala ja keskmise sissetulekuga riikide konkurentsivõimele;

32. märgib murelikult, et teiste kaubanduslepingutega, näiteks Šveitsiga sõlmituga võrreldes on ELi ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud kaubandus- ja koostööleping nõrgem; peab eriti kahetsusväärseks, et ELi ja Ühendkuningriigi vahelises kaubandus- ja koostöölepingus ei nähta ette täiesti võrdseid võimalusi riigiabi ja konkurentsi vallas; nõuab, et EL ja Ühendkuningriik peavad leidma ühise keele jätkuvaks koostööks ning püüdlema ausa konkurentsi ja võrdsete võimaluste saavutamise poole;

Konkurentsipoliitika digiajastul

33. väljendab heameelt komisjoni otsusekindluse üle astuda vastu juurdepääsu kontrollivate platvormide ebaõiglastele tingimustele ja tavadele, tegutseda otsustavalt ja kõrvaldada Euroopa digitaalsel ühtsel turul ebaseaduslikud takistused veebipõhise konkurentsi teelt; peab kahetsusväärseks monopolidevastaste juhtumite uurimise aeglust, võrreldes digitaalsete turgude kiire arenguga; toonitab sellega seoses, et 10 aastat pärast Google'i otsingu kallutatuse uurimise algatamist ei ole komisjon ikka veel uurimist lõpule viinud; on seisukohal, et digitaalmajanduses põhjustab andmete koondamine väheste ettevõtete kätte turutõrkeid, ülemäärase renditulu nõudmist ja uute turuletulijate blokeerimist;
34. tunnustab siiani tehtut, kuid leiab, et suurte tehnoloogiaettevõtete liigselt turgu valitseva seisundiga seotud probleeme ei ole seni piisavalt käsitletud ja need tuleb kiiresti lahendada;
35. tunnistab konkurentsipoliitika kujundamisel ja jõustamisel tekkivaid raskusi, mis on seotud muu hulgas võrgumõjude, andmete koondumise, koondamise ja kasutamisega nullhindadega turgudel, hinnakujunduse algoritmidega, suurte platvormide struktureerimisega ja turul sekkumisega;
36. kutsub komisjoni üles pöörama nõuetekohast tähelepanu struktuurilistele konkurentsiprobleemidele seoses olemasolevate maksevõrkude kontrolliga sisule juurdepääsu üle, mis on COVID-19 pandeemia ajal ainult tugevnenud;
37. tunneb heameelt Apple'i kohtuotsuse¹ edasikaebamise üle komisjoni poolt; on seisukohal, et Apple'i juhtum näitab veel kord vajadust usaldusväärsete riigiabieeskirjade järele, milles võetakse arvesse soodsaid maksurežiime;
38. märgib, et konkurentsiasutuste kasutatavad traditsioonilised vahendid, näiteks turgu valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamise uurimine, võtavad väga kaua aega, mis on kiiresti arenevatel digitaalsetel turgudel osutunud problemaatiliseks; väljendab seepärast heameelt seoses komisjoni hinnanguga, mille kohaselt võib vaja minna uusi konkurentsivahendeid, et lahendada eri turgude üleseid struktuurseid konkurentsiprobleeme, mida kehtivate eeskirjadega ei ole võimalik kõige tulemuslikumalt lahendada, ning nõuab komisjonilt nende turgude hoolikat järelevalvet, et tõsiseid probleeme ja juriidilisi lünkasid saaks kiiresti avastada ja asjasse sekkuda;

---

¹ 15. juuli 2020. aasta otsus kohtuasjades T-778/16 ja T-892/16, Iirimaa jt vs. komisjon, EU:T:2020:338.

märgib, et konkurentsiasutuste trahvid ei ole sageli suurte tehnoloogiaettevõtete tegevust pidurdanud, kuna neid peetakse üksnes paratamatuteks ärikuludeks;

39. tervitab komisjoni ettepanekut võtta vastu digiturgude õigusakt, et keelata platvormidel oma toodete ja teenuste eelistamine (see hõlmaks ka kohustuslikku komplekteerimist või eelinstalleerimist) või tegutsemine platvormist sõltuvatel või sellega koostalitlusvõimelistel äriliinidel, ning nõuda, et platvormid muudaksid oma teenused konkureerivate võrkudega kokkusobivaks, et võimaldada koostalitlusvõimet (ka põhiteenuste osas), andmete ülekantavust ja mitme müüja integreerimist; kutsub komisjoni üles tegelema juhtumitega, kus pakutavad õiguskaitsevahendid on ilmselgelt olnud ebatõhusad, et taastada konkurents võrdlevate ostude turul;
40. tuletab meelde, et andmetega seotud eelised andmete jagamisel ja müümisel, samuti vaikesaadena seotud teenused võivad anda mõnele ettevõttele kontrolli digitaalse turu sisule juurdepääsu üle, ning et digiturgude õigusaktiga tuleb need küsimused tulemuslikult lahendada; on seisukohal, et komisjonil peaks olema võimalus sundida sisule juurdepääsu kontrollivat platvormi asendama teatavad vaikesätted tõhusa ja objektiivse tarbijavaliku arhitektuuriga;
41. on seisukohal, et digitaalsetel turgudel konkurentsi taastamiseks võib olla soovitatav suurte monopoolsete tehnoloogiaettevõtete struktuuriline eraldamine, arvestades, et teatavate monopolidevastaste kaasuste korral on trahvide mõju olnud piiratud ja võetud parandusmeetmed pole mõju avaldanud; rõhutab, et sihipärased ja tulemuslikud käitumuslikud abinõud pakuvad ajakulu mõttes tõhusat lahendust; soovib rakendada osalevat monopolidevastast raamistikku, et soodustada pidevat dialoogi kõigi ettevõtjatega, suurendada õiguskindlust, läbipaistvust ja tarbijakaitset ning tagada tõhusad õiguskaitsevahendid;
42. nõuab komisjonilt tungivalt menetluste kiirendamist, eriti seoses konkurentsieskirjade rikkumisega ja kiiresti kasvavate digitaalsete turgudega; ning taotleb sellistel juhtudel ka uurimisaluste ettevõtete koostööd; taunib sellega seoses mõningate uurimise all olevate ettevõtete kommet uurimist kunstlikult venitada, taotlede süstemaatiliselt tähtaegade pikendamist ja vastates teabetaotlustele ainult suure hilinemisega või tehes ettepanekuid vähemõjusate kohustuste võtmiseks;
43. märgib lisaks, et kuigi on oluline tagada uurimisalustele ettevõtetele nõuetekohane menetlus ja kaitseõigus, tuleb haldusmenetlusi kiirendada ja tõhustada; rõhutab, et pöördumatute konkurentsimoonutuste ärahoidmiseks tuleb uurida võimalust kasutada süstemaatilisemalt erimeetmeid, näiteks ajutisi meetmeid, samuti muid struktuurilisi ja käitumuslikke abinõusid; tuletab sellega seoses meelde, et nn ECN+ direktiivi¹ lisas märkis komisjon, et ajutised meetmed on konkurentsiasutuste jaoks peamine vahend, mille abil tagada, et uurimise kestel ei kahjustata konkurentsi; peab kahetsusväärseks ja väljendab muret selle puhul, et ajutisi meetmeid on 20 aasta jooksul kasutatud ainult ühel korral; palub komisjonil digivaldkonna viimaste aastate arengut arvestades läbi

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsiniormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine (ELT L 11, 14.1.2019, lk 3).

vaadata teatis õiguskaitsevahendite kohta¹;

44. väljendab rahulolu asjaoluga, et komisjoni ettepanekutes digiteenuste õigusakti ja digiturgude õigusakti kohta esitatakse kõigi digiteenuste, väga suurte digiteenuste ja sisule juurdepääsu kontrollijate selge käsitus; juhib eelkõige tähelepanu sellele, et digiturgude õigusakti eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, edendades tõhusat konkurentsi, võrdseid võimalusi digitaalsetel turgudel ning õiglast ja vaidlustatavat veebiplatvormikeskkonda; kahetseb, et kummagi õigusakti eelnõu ei sisalda piisavaid reklaamivahendajate vastaseid meetmeid; märgib, et esimesed jõustamismeetmed uue digiturgude õigusakti määruse alusel on võimalikud alles viie aasta pärast; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon jätkaks konkurentsieskirjade jõustamist uutes ja pooleliolevates juhtumites, mis hõlmavad sisule juurdepääsu kontrollijaid digitaalses keskkonnas;
45. rõhutab piisava jõustamisraamistiku tähtsust tulevases digiturgude õigusaktis; on seisukohal, et komisjoni järelevalvefunktsiooni täitmiseks tuleks eraldada piisavalt vahendeid ning et järelevalveprotsess peaks võimaldama kõigi osaliste, sealhulgas riiklike pädevate asutuste, riiklike valdkondlike reguleerivate asutuste, Euroopa Andmekaitsekoogu, Euroopa andmekaitseinspektori ja tarbijaorganisatsioonide osalemist; rõhutab, et parandusmeetmete valik ei tohiks jääda üksnes süüdistatava ettevõtte hooleks, vaid selle suhtes tuleks kohaldada ranget nõuete täitmise mehhanismi;
46. on seisukohal, et digiturgude õigusakti eelnõu täiendab konkurentsieskirju ja selle eesmärk on tagada õiglasel ja konkurentsile avatud veebiturud; rõhutab, et see ei tohiks ohustada juba kehtiva konkurentsioiguse, sealhulgas kehtivate siseriiklike seaduste nõuetekohast jõustamist ega takistada komisjoni täiel määral ära kasutamast oma olemasolevaid konkurentsieskirjade jõustamise vahendeid; viitab sellega seoses Androidi kohtuotsusega² seotud jätkuvatele muredele ja ebapiisavale konkurentsile veebiotsingute valdkonnas;
47. märgib, et kõikjal Euroopas on turuosaliste ja tarbijate organisatsioonid Google'i pakutud parandusmeetmed nende ebatõhususe tõttu tagasi lükanud; kutsub komisjoni üles esitama Google'ile konkurentsioiguse rikkumise süüdistused turgu valitseva seisundi kuritarvitamise eest teistes spetsialiseeritud otsinguteenustes, sealhulgas kohalikus otsingus;
48. kutsub komisjoni üles täielikult ära kasutama oma konkurentsipoliitika vahendeid, et tagada õiglasel ja võrdsel võimalusel ja käsitleda sisule juurdepääsu kontrollija võimalikku mõju seoses juurdepääsuga peamistele progressi võimaldavatele tehisintellekti- ja andmetehnoloogiatele;
49. on seisukohal, et Euroopa Parlament peaks aktiivselt osalema konkurentsipoliitikat käsitlevas poliitilises arutelus, sealhulgas korraldama GAFA (Google, Amazon, Facebook, Apple) tegevjuhtidega avaliku kuulamise nende äriregistreerimise teemal konkurentsi ja maksutavade valdkonnas; peab kahetsusväärseks, et kõik neli tegevjuhti

---

¹ Komisjoni teatis nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 802/2004 seisukohalt vastuvõetavate parandusmeetmete kohta (ELT C 267, 22.10.2008, lk 1).

² 23. septembri 2019. aasta otsus kohtuasjas T-604/18, Google vs. komisjon, EU:T:2019:743.

on kutse tagasi lükanud; peab lisaks kahetsusväärseks, et Euroopa Parlamendil puuduvad nõuetekohased mehhanismid sellise osalemise õiguslikult kohustuslikuks muutmiseks, ning loodab, et see probleem võidakse peatselt lahendada;

50. rõhutab läbipaistvusregistri tähtsust lobitöö üle üldsuse kontrolli tagamisel, et vältida konkurentsimoonutusi; nõuab ELi läbipaistvusregistri laiendamist teabega ettevõtete või ühenduste rahastamise kohta, et sidusrühmad ei saaks ilma sellest teatamata tegutseda teiste ettevõtete nimel;
51. rõhutab, kui oluline on aidata tarbijatel ja kasutajatel saavutada suuremat kontrolli oma andmete ja identiteedi üle ning võtta nende eest vastutus, ning nõuab isikuandmete ranget kaitset koos digiteenuste suurema läbipaistvuse ja aruandekohustusega; tuletab meelde, et kui tarbijad ei soovi kaotada juurdepääsu mõnele veebiplatvormi pakutavale teenusele, pole neil muud valikut kui nõusoleku andmine; nõuab sellega seoses kohustuslikku andmete jagamise raamistikku, mis annaks tarbijatele vahendid omandiõiguse õigustatud omandamiseks ning oma andmete lihtsamaks ja mõjusamaks haldamiseks;
52. kutsub komisjoni üles isikuandmete hindamisel läbi vaatama ühinemise ja omandamise eeskirjad; kutsub komisjoni üles digitaalsete ühinemiste ja omandamiste üle otsustamisel täielikult arvesse võtma ja hindama isikuandmetest varasid samamoodi nagu kõiki tavapäraseid materiaalseid varasid; nõuab tungival, et komisjon hindaks digitaalsete ühinemisi laiemast vaatenurgast ja hindaks ka andmete konsolideerimise mõju, sealhulgas suurte tehnoloogiaettevõtete ärimudelite keskmes oleva reklaamitehnoloogia mõju;
53. märgib, et konkreetsete andmeressurssidega sihtmärkide omandamine võib viia väärtuslike ja kopeerimatute andmeressursside omandiõiguse kontsentreerumiseni, mille tulemusena on ühinevatel osapooltel konkurentidega võrreldes parem juurdepääs andmetele; rõhutab, et andmete ühendamise ühinemiste kaudu võib tugevdada turgu valitsevat seisundit või võimaldada omandaval üksusel võimendada oma turuvõimu ja tekitada mõnikord probleeme turulepääsu piiramisega; peab seetõttu kahetsusväärseks komisjoni otsust kiita heaks kantavate spordiseadmete ettevõtte Fitbit ülevõtmine Google'i poolt; tunneb muret FitBiti kasutajate isikuandmete, sealhulgas tervisealaste andmete edaspidise töötlemise pärast, mida saab kasutada digitaalse reklaami eesmärgil; märgib, et terviseandmeid tuleks käsitada isikuandmete eriliigina, nagu on sätestatud isikuandmete kaitse üldmääruse¹ artiklis 9; märgib, et Google'i väljapakutud ja komisjoni heaks kiidetud abinõud ei ole piisavad, et tagada tulemuslik konkurents tarbijate elus üha olulisemaks muutuvates kantavate spordiseadmete ja digitaalse tervise valdkondades;
54. märgib, et mitmetel konkreetsetel finantsandmete turgudel on palju müüjaid ja kuigi ühelgi neist pole domineerivat turuosa, on konkurents endiselt väga väike; märgib ka, et mõned finantsturu andmete müüjad, kes tegelevad andmete kogumisega, võivad tegutseda sisule juurdepääsu kontrollijatena ja saavad seega kontrollida andmetele juurdepääsu ja piirata klientide kasutusvõimalusi; kutsub komisjoni üles hindama olukordi, kus ettevõtetest saavad oligopolid või sisule juurdepääsu kontrollijad, ning

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

töötama välja meetmed konkurentsi taastamiseks, hindade läbipaistvuse toetamiseks ning ebaõiglaste ja ebamõistlike äritavade vältimiseks;

55. väljendab kahetsust ja muret WhatsAppi omandamise pärast Facebooki poolt 2014. aastal; tuletab meelde, et ülevõtmise hindamise protsessi käigus valetas Facebook komisjonile oma tehnilise suutlikkuse kohta WhatsAppi andmeid digireklaami jaoks kasutada; märgib, et 2016. aastal hakkas Facebook WhatsAppi vestluste metaandmeid reklaamitegevuses kasutama; tuletab meelde, et 2017. aastal trahvis komisjon Facebooki selle eest, et ta ülevõtmise hindamise ajal valetas; kordab, et ELi toimimise lepingu artikliga 105 kohustatakse komisjoni pakkuma välja sobivad meetmed artiklite 101 ja 102 nõuete rikkumise lõpetamiseks; kutsub komisjoni üles pakkuma välja sobivad meetmed, et teha lõpp WhatsAppi kasutajate andmete kasutamisele Facebooki reklaamitegevuses;
56. nõuab elutähtsates digivaldkondades liidu taristu ja operatiivse vastupanuvõime tugevdamist, milleks tuleb muu hulgas ergutada ausat konkurentsi ja edendada Euroopa pilvandmetöötamise turgudel tarkvara õiglase litsentsimise põhimõtteid; peab kestlikku turukonkurentsi ja monopolistlike struktuuride vältimist Euroopa digipöörde, majanduse elavdamise ja konkurentsivõime jaoks ülioluliseks;
57. kutsub komisjoni üles turgu valitseva seisundi kuritarvitamise tuvastamiseks kasutatavat metoodikat läbi vaatama ja kohandama ning tagama, et nn oluliste vahendite doktriin oleks digiajastul jätkuvalt otstarbekohane; kutsub komisjoni üles kaaluma turgu valitseva seisundi kontseptsiooni täiendamist selliste mõistetega nagu sõltuvus ja suhteline turuvõim;
58. märgib, et finantsteenuste valdkonnas on välja kujunenud mõned oligopoolsed struktuurid ning mõned suured tehnoloogiaettevõtted on muutunud finantsteenuste turul olulisteks osalejateks; kutsub komisjoni üles jälgima ja uurima, kuidas nendele ettevõtetele omased konkurentsieelised võivad moonutada konkurentsi turul ning kahjustada tarbijate huve ja innovatsiooni;
59. on seisukohal, et ELi eduka ja kestliku digiteenuste poliitika keskmesse tuleb juurutada eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse, mittediskrimineerimise põhimõtte ning väljendus- ja teabevabadus;

Riigiabi kontroll

60. märgib, et riigiabipoliitika on konkurentsipoliitika lahutamatu osa ning riigiabi kontrollimine kajastab vajadust säilitada kõigile ühtsel turul tegutsevatele ettevõtetele võrdsed võimalused;
61. kinnitab, et üldist majandushuvi pakkuvad teenused on paljude Euroopa kogukondade püsijäämise seisukohast jätkuvalt hädavajalikud, eriti liidu isoleeritud, kaugemates või perifeersetes piirkondades; väljendab heameelt seoses komisjoni avatud konsultatsioonidega elutähtsatele teenustele valitsuse subsidiumide andmise teemal; väljendab heameelt hiljuti vastu võetud uute regionaalabi suuniste üle; tuletab meelde, et vaja on sihipärasema riigiabi tegevuskava, eelkõige üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks;
62. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles algamata COVID-19 kriisi sotsiaal-majandusliku

mõju territoriaalset hindamist riigiabi eeskirjade kohaldamise ja praeguse vastava läbivaatamisprotsessi kontekstis; märgib, et sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata ELi saartel ja äärepoolseimates piirkondades asuvatele ettevõtetele avalduva mõju analüüsimisele vastavalt ELi toimimise lepingu artiklite 174 ja 349 sätetele;

63. kutsub komisjoni üles hoolikalt analüüsima sektoreid, mis on paljude teiste valdkondade ning liidu kestliku sotsiaalse ja majandusliku väärtusahela aluseks; kordab vajadust edendada tehnoloogiat ja tootmisviise, millega kaasneb keskkonnamõju oluline vähenemine;
64. nõuab ELi konkurents- ja riigiabieeskirjade ühildamist pikaajaliste sotsiaalsete eesmärkidega, eelkõige Euroopa roheline kokkulepega, võttes seejuures arvesse ELi kliimakohustusi; peab kahetsusväärseks, et kuigi energiaallikate jaotuse määratlemine jääb liikmesriikide pädevusse, ei sea enamik liikmesriike selliseid eesmärke riigiabi saamise eeltingimuseks;
65. tunneb heameelt konsultatsioonide käivitamisest selle üle, kuidas konkurentsipoliitika saab toetada rohelist kokkulepet ning kuidas riigiabi, ühinemiste kontrolli ja konkurentsieeskirjade käsitlemisel saaks paremini arvesse võtta keskkonnasäästlikku ja kestlikku tõhusust; palub, et komisjon keskkonna- ja energiaalast riigiabi ja horisontaalseid koostöölepinguid käsitlevate suuniste eelseisva läbivaatamise käigus kehtestaks selged stiimulid ja tingimused CO₂ heite jätkuvaks vähendamiseks; nõuab eelkõige suuniseid uute energiaallikate kasutuselevõtmise, hübriidprojektide ja elektrienergia salvestamise ning energiatõhususse ja hoonete renoveerimisse tehtavate investeeringute kohta; kinnitab lisaks, et üleminek kliimanetraalsele majandusele nõuab meetmeid struktuurimuutustega toimetulekuks, sealhulgas söekaevanduspiirkondade määratlemist toetatavate piirkondadena vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikele 3;
66. märgib murelikult, et ebaseaduslikult saadud riigiabi tagasinõudmine on endiselt pikk ja kohmakas protsess; juhib lisaks tähelepanu sellele, et riigiabi juhtumite hindamise läbipaistvust ja jälgitavust tuleks parandada, võttes arvesse arvestatavat juhtumite vaheliste seoste ohtu;

Ühinemiste kontroll, monopolidevastane võitlus ja kartellid

67. nõuab tungival, et komisjon jääks valvsaks ja jõustaks rangelt ELi toimimise lepingu artiklit 102, millega keelatakse turgu valitseva seisundi kuritarvitamine, samuti ühinemiste kontrolli menetlusi, mis on sätestatud EÜ ühinemismääruses¹;
68. väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuse üle vaadata läbi oma 1997. aasta teatis² asjaomase turu määratluse kohta komisjoni konkurents- ja ühinemiseeskirjade täitmise tagamise valdkonnas; ergutab komisjoni võtma oma konkurentsihinnangutes juhtumipõhiselt arvesse pikemaajalist käsitust, mis hõlmab ülemaailmset mõõdet ja võimalikku tulevast konkurentsi; rõhutab, et varem võis komisjoni asjaomase turu määratlus olla liiga kitsas, et piisavalt arvesse võtta dünaamilist konkurentsi rahvusvahelistel turgudel; kutsub komisjoni üles võtma turu määratlemisel omaks

---

¹ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004, kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus)(ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

² EÜT C 372, 9.12.1997, lk 5.

dünaamilisema käsitusel, seades ELi ühinemiskontrolli vallas asjaomase turuanalüüsi tegemisel kesksele kohale innovatsioonikriteeriumi;

69. kutsub komisjoni üles ühinemissuuniseid läbi vaatama, et võtta arvesse ühinemistega seotud tõhususkasu ja muu hulgas ELi tööstuse konkurentsivõime probleemi; tunneb sellega seoses heameelt selle üle, et konkurentsi peadirektoraadi prioriteetide ja strateegilise koordineerimise üksus saab konkurentsi peadirektoraadi uurimiste puhul tugineda kõigi komisjoni peadirektoraatide eksperditeadmistele; on veendunud, et konkurentsi peadirektoraadi uurimisrühmade toetamiseks võiks komisjoni tööstuslikku või valdkondlikku strateegiat toetavat asjatundlikkust suurendada, et teha kindlaks komisjoni prioriteetidega seotud abinõude teostatavus ja nende tagajärjed;
70. kordab oma üleskutset komisjonile, et kui kõigis liikmesriikides on saadud uute eeskirjade kohaldamisest piisavalt kogemust, tuleks läbi viia kahjude hüvitamise direktiivi¹ hindamine ja selle käigus hinnata võimalikku vajadust teha mõningaid muudatusi kahjunõuete mõjusamaks ja ühtsemaks jõustamiseks kogu ELis;
71. tunneb heameelt komisjoni vahendi „eLeniencytool“ kasutuselevõtu üle; tuletab meelde, et digitaalsete turgude kiire arenguga kaasnevad konkurentsipoliitika rakendamisel uued väljakutsed; soovib sellega seoses komisjonil uurida võimalusi eelnevalt sekkuda, eriti digitaalsetel turgudel, ning pakkuda ELi ja riiklikele konkurentsi- ja reguleerivatele asutustele vajalikke vahendeid andmete anonüümseks kogumiseks, et paremini turutõrkeid aegsasti tuvastada;
72. juhib tähelepanu sellele, et turuvõimu kuritarvitamine ja sellega seotud väärkäitumine, näiteks kvaliteedi alandamine või väljapressimine võib esineda isegi toodete või teenuste tasuta tarnimise korral; rõhutab, et ELi tarbijate huvid ei seisne üksnes madalates hindades, vaid hõlmavad kooskõlas ELi toimimise lepingu põhimõtetega ka kvaliteeti, innovatsiooni, tootlikkust, kestlikkust, keskkonnakaitset ja õiglase kaubandussuhete levikut; on seisukohal, et konkurentsipoliitikasse tuleks paremini lõimida avalike hüvede väärtus ja teatavate tootmisliikidega seotud välismõjud;
73. tuletab meelde, et Euroopa Kohtu ELi toimimise lepingu artikli 101 tõlgenduses võetakse arvesse aluslepingute erinevaid eesmäärke; juhib eriti tähelepanu otsusele Woutersi kohtuasjas², kus oli domineeriv üldine huvi, mistõttu peeti konkurentsipiiranguid põhjendatuks; kutsub komisjoni üles sõnastama kahjuteooriat, mis peaks olema hinnakesksest käsitlusest ulatuslikum, milles tuleks võtta arvesse laiemaid kaalutlusi ning samal ajal rõhutada proportsionaalsuse põhimõtte tähtsust, mis tähendab, et konkurentsipiirangud ei tohi minna üldise huvi jaoks vajalikust kaugemale; palub lisaks komisjonil sellega seoses avaldada suunised ühinemismääruses sätestatud „tõhusa konkurentsi märkimisväärse takistamise“ tõlgendamiseks;
74. nõustub Euroopa Kontrollikojaga, et üldiselt kasutab komisjon oma täitmise tagamise

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta direktiiv 2014/104/EL teatavate eeskirjade kohta, millega reguleeritakse liikmesriikide õiguse kohaseid kahju hüvitamise hagiid liikmesriikide ja Euroopa Liidu konkurentsioõiguse rikkumise korral (ELT L 349, 5.12.2014, lk 1).

² 19. veebruari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-309/99, J. C. J. Wouters, J. W. Savelbergh ja Price Waterhouse Belastingadviseurs BV vs. Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, EU:C:2002:98.

volitusi ühinemiste kontrolli ja monopolivastastes menetlustes tõhusalt, kuigi reas valdkondades on vaja teha parandusi; märgib eelkõige, et käibekünnised ei pruugi olla sobivad kõigi juhtumite tuvastamiseks, mida konkurentsiasutused peaksid üle vaatama; kutsub seepärast komisjoni üles kaaluma künniste muutmist, et võtta EÜ ühinemismääruse käimasoleva hindamise raames kasutusele sellised tegurid nagu mõjutatud tarbijate arv ja seotud tehingute väärtus; kutsub lisaks komisjoni üles EÜ ühinemismääruse käimasoleval hindamisel hindama suuremat kontsentreerumise määra, mis tuleneb suurte varahaldusettevõtjate horisontaalsest omandiõigusest, ning kaaluma sellega seoses suuniste andmist ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kasutamiseks;

75. märgib, et kuigi kontrollikoda õigustatult täheldab, et trahvide suurus ei võimalda teha järeldusi selle kohta, kas need on mõjusad heidutavad tegurid, rõhutab ta ka seda, et nõ raskematel juhtudel võib võimalike trahvide ülemmäär ise heidutavat mõju piirata; juhib siinkohal tähelepanu sellele, et kuigi komisjoni määratud trahvid on maailmas ühed kõrgemad, jäid ligi kaks kolmandikku komisjoni poolt alates 2006. aastast kartellijuhtumites määratud trahvidest alla 0,99 % aasta kogukäibest ehk siis olid tunduvalt alla ülemmäära, mis on 10 % ettevõtte aastasest ülemaailmsest käibest¹; kutsub komisjoni üles hindama oma trahvide heidutavat mõju ja kaaluma tõsiste kartellijuhtumite korral trahve suurusega kuni 40 % ettevõtte ülemaailmsest aastakäibest;
76. tuletab meelde, et kartellid kujutavad endast üht kõige tõsisemat konkurentsioiguse rikkumist ja monopolid on kõige murettekitavam turukontsentratsiooni vorm; rõhutab ebaseadusliku kartellide moodustamise jälgimise tähtsust, kuna sellised konkurentsioiguse rikkumised on vastuolus ELi kodanike huvidega, toovad kaasa oluliselt suuremad kulud tarbijatele ning võivad lämmatada innovatsiooni ja kvaliteedi;
77. rõhutab, et kriisitingimustes võib mõnel ettevõttel tekkida kiusatus valdkonna struktuuri ümber korraldada ja moodustada nn kriisikartelle, st sõlmida enamiku või kõigi konkurentide vahelisi kokkuleppeid tootmise piiramiseks ja/või tootmisvõimsuste vähendamiseks, et suurendada kasumlikkust ja vältida kriisi ajal turult lahkumist;
78. soovib uurida nn tapva omandamise (*killer acquisition*) juhtusid, mis võivad ohustada innovatsiooni ning Euroopa idufirmade ja väikeettevõtjate äri edenemist; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni algatuse üle ergutada EÜ ühinemismääruse artiklis 22 sätestatud nn Madalmaade klausli ulatuslikumat kasutamist ja hakata aktsepteerima liikmesriikide konkurentsiasutuste esildisi ühinemistest, mis vääriavad läbivaatamist ELi tasandil; kutsub komisjoni üles eelnimetatud artikli põhjal läbi vaatama oma esildiste käitlemise tavad ja avaldama sellekohased suunised ning samaaegselt kehtestama kohustuse teatada digiturgude õigusaktis ette nähtud kontsentreerumistest;

Valdkondlikud suundumused

79. kinnitab, et on tõsiselt mures Euroopa põllumajanduse ja toiduainete tarneahela ulatusliku kontsentreerumise pärast, mis kahjustab nii tarbijaid, väikepõllumajandustootjaid, keskkonda kui ka bioloogilist mitmekesisust; juhib

---

¹ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_EN.pdf

tähelepanu sellele, et ostja või töötaja liigne turuvõim järgnevas tarneahelas viib põllumajandustootjatele makstavad hinnad jätkusuutmatult madalaks;

80. tunneb sellega seoses heameelt direktiivi (mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid)¹ vastuvõtmise üle, kuna see on esimene oluline samm ettevõtjatevaheliste õiglaste suhete tagamisel, põllumajandusliku toidutööstuse topeltstandardite vastu võitlemisel ja läbirääkimispositsioonide tasakaalustamisel; palub, et komisjon hoolikalt jälgiks direktiivi ülevõtmise edenemist ja edendaks parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel;
81. põllumajandustootjatele õiglaste tingimuste ja oma toodete eest õiglase hinna tagamiseks kutsub komisjoni üles jätkama ostuliitude ulatuse ja mõju põhjalikku analüüsi, pöörates seejuures erilist tähelepanu ausa konkurentsi ja suurema läbipaistvuse tagamisele super- ja hüpermarketikettide kaubandustavades, eriti kui sellised tavad mõjutavad kaubamärgi väärtust ja tootevalikut või piiravad innovatsiooni või hindade võrreldavust; peab siinjuures kahetsusväärseks asjaolu, et kahjumiga müümine pole ELi tasandil keelatud;
82. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandustootjate protestide arv kasvab, ja märgib, et üks protestijate mureküsimusi on vabakaubanduslepingute kumulatiivne mõju ELi põllumajanduslikule toidutööstusele; jätkab läbirääkimisi vabakaubanduslepingute üle; palub komisjonil pöörata erilist tähelepanu kolmandate riikide konkurentsivastastele tavadele, mis võivad kahjustada ELi põllumajandussektorit ja põllumajandustootjaid, arvestades ELi mittekuuluvate riikide sotsiaal-, tervishoiu-, töö-, keskkonna- ja loomade heaolu standardite erinevusi; nõuab, et praegustel ja tulevastel kaubandusläbirääkimistel kohaldataks põllumajandustoodete suhtes vastastikkuse ja nõuetele vastavuse põhimõtteid;
83. märgib, et maksustamine kuulub valdavalt liikmesriikide pädevusse olenevalt nende valitsuste ja parlamentide poliitilistest vaadetest ja tegevusest, ning selle aluseks on eelarvepoliitika ja riigirahandusega seotud poliitilised püüdlused; tunneb heameelt komisjoni valvsuse üle riigiabi eeskirjade jõustamisel maksustamise valdkonnas; kinnitab, et valikuline maksualane riigiabi võib luua siseturul ebavõrdsed tingimused ning et agressiivne maksuplaneerimine kahjustab mitte üksnes ausat konkurentsi, vaid ka sotsiaalsüsteemide nõuetekohast toimimist üldiselt; juhib tähelepanu praeguse maksustamissüsteemi reformimise tähtsusele selle tagamisel, et makse makstaks seal, kus väärtust luuakse; palub sellega seoses komisjonil vaadata läbi oma riigiabisuunised ja hinnata, millised maksualased riigiabimeetmed moonutavad konkurentsi;
84. võtab murega teadmiseks telekommunikatsiooni ja ülikiire interneti ühenduse killustatuse ja nii liikmesriikide kui ka maa- ja linnapiirkondade vahelised erinevused kogu Euroopas; tuletab meelde, et mahajäämuse kaotamiseks vajatakse elutervet konkurentsi;
85. rõhutab keerulist olukorda liidu majutus- ja toitlustussektoris, mis on majanduslikult ja rahaliselt praeguse kriisi ajal enim kannatada saanud; tunneb sellega seoses heameelt

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59).

nimetatud sektorile suunatud riigiabist;

86. palub, et komisjon tarbijakrediidi direktiivi¹ läbivaatamisel tagaks tarbijakrediidi valdkonnas tarbijate nõuetekohase kaitse, muu hulgas edendades ettevõtjate vahelisi mõjusaid konkurentsitingimusi ja hõlbustades juurdepääsu; nõuab sellega seoses, et tarbijatel võimaldataks tänu läbipaistvuse suurendamisele paremini võrrelda pakkumisi, sealhulgas eristada krediidi tagasimaksmisega seotud otseseid kulusid sellistest kaudsetest kuludest nagu kolmandate isikute teenustasud ja tagastamatud maksud;
87. väljendab muret selle pärast, et riiklik naftaettevõtte ostis ära juhtiva ajakirjanduskontserni, millele kuulub asjaomases liikmesriigis 20 juhtivat piirkondlikku ajalehte, 120 nädalalehte ja 500 veebiportaali²; kordab oma üleskutset komisjonile viia läbi uuring meediaomandi kontsentreerumise kohta Euroopas ning eriti uurida Euroopa meediateenuse osutajate väljaostmisi rahvusvaheliste korporatsioonide poolt;

o
o o

88. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ning liikmesriikide riiklikele ja vajaduse korral piirkondlikele konkurentsiasutustele.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

² <https://www.dw.com/en/poland-state-run-oil-company-buys-leading-media-group/a-55859592>